

ORSZÁGOS RENDŐR-FŐKAPITÁNYSÁG

Cím: 1139 Budapest Teve u. 4-6. 1903 Bp. Pf.: 314/15
Tel: 443-5573/33104
Fax: 443-5733/33133
E-mail: orfkevezeto@orf.police.hu

Szám: 29000/105/107/18/2012. RP.

Tárgy: alapvető jogot sértő
rendőri intézkedés elleni
panasz elbírálása

HATÁROZAT

A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 92. § (1) bekezdésében biztosított jogkörömnél fogva a panasz tárgyában folytatott eljárás során – figyelemmel az Rtv. 93/A. § (7) bekezdésére, továbbá a Független Rendészeti Panasztestület (továbbiakban: Panasztestület) 29/2013. (II. 6.) számú állásfoglalásának megállapításaira – a rendőri intézkedés elleni panaszt

e l u t a s í t o m.

A határozat ellen az Rtv. 93/A. § (9) bekezdése alapján – figyelemmel a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 100. § (1) bekezdés a) pontjára, valamint a 109. § (1) bekezdésére – fellebbezésnek helye nincs, annak felülvizsgálata közvetlenül kérhető a bíróságtól.

A keresetlevelet az Országos Rendőr-főkapitányságnál – a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságnak címezve (1539 Budapest, Pf.: 632.) – a felülvizsgálni kért határozat közlésétől számított harminc napon belül kell benyújtani, vagy ajánlott küldeményként postára adni, illetve azt a fenti határidőn belül a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bírósághoz (1027 Budapest, Csalogány u. 47-49.) is be lehet nyújtani. (A polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 330. § (2) bekezdése, 326. § (7) bekezdése; Ket. 109. § (1) bekezdése).

A határozatot kapják:

- 1) Panaszos
- 2) Független Rendészeti Panasztestület
- 3) Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Rendőr-főkapitányság vezetője
- 4) Irattár

INDOKOLÁS

I.

A panaszos 2011. december 22-én – a rendőrségi előállítás időtartamáról kiállított igazoláson – panasszal élt a Törökszentmiklósi Rendőrkapitányságra történt előállításával és a rendőri intézkedés módjával szemben. A panaszt a panaszos jogi képviselője 2011. december 23-án – a panaszos gyanúsított kihallgatásáról szóló jegyzőkönyvvel kapcsolatos észrevételben – kiegészítette. A panasz tárgyában a Törökszentmiklósi Rendőrkapitányság által folytatott közigazgatási eljárás során a panaszos 2012. január 13-án nyilatkozatot tett, amelyben kérte, hogy panaszát a Panasztestület vizsgálja ki. Az előadott panasz – valamint annak 2012. április 25-én kelt, a Panasztestület által feltett kérdésekre választ adó kiegészítése – az alábbiakban foglalható össze.

A panaszos előadta, hogy 2011. december 22-én este, sötétedés után ért haza gépkocsival, az udvarra azonban nem tudott behajtani, mivel a kapubejárót elállta egy fekete színű, 1-es BMW típusú autó. A panaszos megállt és indexelt, majd kürtjelzéssel próbált jelezni az említett gépkocsi sofőrjének, aki feltételezése szerint a szemben lévő italtoltban tartózkodott. Egy kis idő múlva az italtoltból kijött egy fiatalember, és megkérdezte a panaszostól, hogy miért dudál. A panaszos közölte vele, hogy azért, mert elállta a kapubejáróját az autójával, és így nem tud beállni.

Ezt követően mindketten beszálltak a saját autójukba, a fiatalember – a bejáratot felszabadítva – hátratulatott, a panaszos pedig befordult a gépkocsibejáróra. Miközben kinyitotta a kaput, a fiatalember váratlanul neki támadt, és kérdőre vonta, hogy miért rongálta meg az autóját. A panaszos közölte, hogy hozzá sem ért a kocsinhoz, majd vitatkozni kezdtek. A fiatalember először pénzt követelt, hogy a kárát rendezze, majd miután a panaszos ez elől elzárkózott, megfenyegette, hogy megveri, és rá akarta venni, hogy álljanak le verekedni és így döntsék el, hogy kinek van igaza. A panaszos erre nem volt hajlandó, beült a gépkocsijába, behajtott az udvarra, majd becsukta a kaput.

A panaszos – akinek eközben a kollégája telefonált – bement a lakásba, köszönt a feleségének és közölte vele, hogy még ki kell mennie a cége telephelyére a munkatársával. Amikor elindult kifelé, csengetést hallott. A távirányítóval kinyitotta a kaput és látta, hogy a kapuban három rendőr áll. Amikor odaért hozzájuk, a rendőrök köszöntek, majd az egyikük közölte, hogy azért vannak ott, mivel a fiatalember azzal vádolja a panaszost, hogy belerúgott a gépkocsija ajtajába. A panaszos azt válaszolta, hogy ez nem igaz, hozzá sem nyúlt a kocsinhoz.

Ekkor a fiatalember nekirohant a panaszosnak és szitkozódva megtámadta. A rendőrök csak nagy nehézségek árán tudták megakadályozni a tettlegességet, és a fiatalembert – akire ezek után két rendőr „vigyázott” – a továbbiakban is állandóan csitítani kellett. A harmadik rendőr elővette a noteszét, megkérdezte a panaszostól a nevét és a pontos lakcímét, amiket a válaszokat követően felírt. A rendőr következő kérdése az volt, hogy mi a panaszos édesanyjának neve. A panaszos – mivel „az adott szituációban már nem látta annak értelmét, hogy további lényegtelen kérdésekre kelljen a nyitott kapuban válaszolnia”, ahol időközben többen megálltak és hallgatták az eseményeket – visszakérdezett, hogy erre most miért van szükség, mire azt a választ kapta, hogy „csak”. Ekkor szóváltás alakult ki a panaszos és a rendőrök között, akik közölték vele, hogy ha nem válaszol a kérdésekre, akkor beviszik a kapitányságra. A panaszos panaszában megjegyezte, hogy a rendőrök semmilyen személyazonosító okmányt nem kértek tőle.

Amikor a rendőrök azzal „fenyegették”, hogy beviszik a kapitányságra, a panaszos belépett az udvarra és közölte, hogy csak akkor hajlandó velük menni, ha írásbeli parancsot hoznak, mire azt válaszolták, hogy elvihetik erőszakkal, parancs nélkül is. Ekkor a panaszos felhívta telefonon az ügyvédjét, röviden ismertette vele az eseményeket és megkérdezte tőle, hogy valóban elvihetik-e a rendőrök parancs nélkül. Az ügyvéd megnyugtatta, hogy amennyiben az igazoltatást nem tagadja meg, úgy nem lát okot arra, hogy erőszakkal elvigyék. Erre tekintettel a panaszos a kaput a távirányítóval becsukta, majd bement a lakásba. Először a zárható teraszra lépett, majd amikor látta, hogy a rendőrök erőszakkal, a kaput benyomva mégiscsak bemennek az udvarra és elindulnak felé, bement a hálószobába, amit magára zárt. Itt újra felhívta az ügyvédjét, aki azt tanácsolta neki, hogy telefonáljon be a rendőrségre és az ügyeletes tisztnél tegyen panaszt. Eközben a rendőrök az ajtó betörésével fenyegetőztek, és a panaszos feleségét „inzultálták”, akit próbáltak az ajtó elől eltávolítani. A panaszos felhívta a rendőrséget, az ügyeletes tiszt pedig azt mondta neki, hogy engedje be a rendőröket és menjen be velük a kapitányságra meghallgatás végett.

A panaszos ezt követően beengedte a rendőröket és közölte, hogy az ügyeletes tiszt tanácsára önként velük tart a kapitányságra. Ennek ellenére a rendőrök felszólították, hogy tegye maga elé a kezét, mert meg fogják bilincselni. A panaszos mondta, hogy erre semmi szükség, hiszen önként, minden kényszer nélkül hajlandó velük menni, mire közölték, hogy ha nem engedelmeskedik, akkor erőszakkal bilincselik meg, ami így is történt: a kezeit hátracsavarva lenyomták az ágyra és megbilincseltek. A panaszos kihangsúlyozta, hogy ő „mindössze passzív ellenállást” tanúsított. A lakásból három rendőr „cipelte ki”, zokniban, pólóban – a papucsát is csak a felesége erélyes közbelépésére engedték felvenni –, majd beszállították a rendőrkapitányságra.

A panaszos előállítására 2011. december 22-én 19:35 órától, 2011. december 23-án 00:05 óráig tartott. Ennek során a panaszos zsebeit kipakoltatták, telefonját, pénzét, iratait elvették, „megmotozták”, majd bezárták egy fűtetlen, bűzös, mocskos, hideg helyiségbe, ahol a panaszos szerint a fertőzés veszélye nélkül még leülni sem lehetett. A panaszos fia bevitt egy pulóvert, de a rendőrök nem engedték neki, hogy azt átadja. Azt sem tették lehetővé, hogy ügyvédjét felhívja és értesítse az előállításáról. Amikor WC-be akart menni, azt kb. $\frac{3}{4}$ órán át kellett kopogással jeleznie.

A panaszost megszendéztették, majd elvitték az ügyeletes orvoshoz látelvet vetetni, mivel a bilincs láthatóan erős hámsérüléseket okozott. A panaszos a jogairól az előállítás alatt nem kapott tájékoztatást, a Panasztestülethez fordulás lehetőségéről is csak az ügyvédjét tájékoztatták. A panaszos szabadon bocsátásakor megkapta az igazolást az előállítás időtartamáról, valamint egy tájékoztatót az előállított személy jogairól, de hangsúlyozta, hogy az utóbbi dokumentumot csak az előállítás végén adták át neki.

A panaszos a vele szemben fogantatosított rendőri intézkedésekkel kapcsolatban az alábbiakat sérelmezte:

- 1.) a rendőri intézkedés jogalapját;
- 2.) az igazoltatás jogalapját és jogszerűségét;
- 3.) az előállítás jogalapját és jogszerűségét;
- 4.) a magánlakásban történt rendőri intézkedést;
- 5.) a kényszerítő eszköz (testi kényszer, bilincs) alkalmazásának jogszerűségét;
- 6.) azt, hogy a rendőrkapitányságon elvették tőle telefonját, pénzét és iratait;
- 7.) a bilincs alkalmazása során keletkezett sérülést;
- 8.) az előállítás időtartamát;
- 9.) azt, hogy az előállítás alatt nem tájékoztatták jogairól;

- 10.) nem élhetett hozzátartozója vagy más személy értesítéséhez való jogával;
- 11.) az előállító helyiségben történt elhelyezés körülményeit.

A Panasztestület hivatkozott állásfoglalásában megállapította, hogy a vizsgált ügyben a magánlakásban történt rendőri intézkedés, az igazoltatás, az előállítás ténye és időtartama, valamint a testi kényszer és a bilincs alkalmazásának jogalapja kapcsán nem történt alapjogsérelem. Sérült ugyanakkor a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga a hozzátartozó kiértékelésének elmulasztása, valamint az emberi méltósághoz és az abból levezetett testi épséghez való joga a fogdai elhelyezés körülményei miatt. Nem volt megállapítható a panaszos emberi méltósághoz és az abból levezetett testi épséghez való jogának sérelme a bilincscsalkalmazás során elszenvedett sérülés kapcsán.

II.

A Ket. 50. § (1) bekezdésében foglalt tényállás tisztázási kötelezettség keretében a hatóság az alábbi bizonyítási eszközök tartalmát vette figyelembe:

- a panaszos jogi képviselője által előterjesztett, 2011. december 23-án kelt „észrevétel”;
- a panaszos 2012. április 25-én kelt panasz-kiegészítése;
- az előállítás időtartamáról szóló, 2011. december 22-én kelt igazolás;
- Tájékoztató az előállított/elővezetett személy jogáról, kötelezettségeiről, valamint az előállító helyiség rendjéről;
- Törökszentmiklósi Rendőrkapitányság vezetőjének 16070/105/1-7/2012. RP. számú, 2012. június 13-án kelt összefoglaló jelentése;
- Törökszentmiklósi Rendőrkapitányság Közrendvédelmi és Közlekedésrendészeti Osztály Közrendvédelmi Alosztály két r. törzsőrmesterének és r. őrmesterének 16070/1670/2011/bü. számú, 2011. december 22-én kelt jelentése előállítás végrehajtásáról/kényszerítő eszköz alkalmazásáról, parancsnoki vélemény és kivizsgálás;
- a panaszos által tett, 2011. december 22-én kelt Nyilatkozat;
- I 0098028 sorszámú jegyzőkönyv a letéti tárgyról;
- Törökszentmiklósi Rendőrkapitányság Közrendvédelmi és Közlekedésrendészeti Osztály Közrendvédelmi Alosztály 2011. december 23-án kelt értesítése az ügyészségnek nyomozás elrendeléséről;
- 29000/105/107/12/2012. RP. számú, 2013. április 03-án kelt jegyzőkönyv T. J. tanúként történt meghallgatásáról.

III.

A rendőri intézkedés ellen a panaszos által megfogalmazott kifogások vonatkozásában álláspontom a következő:

1.) A rendőri intézkedés jogalapja

Az Rtv. 13. § (1) bekezdése alapján a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet, vagy az államhatár rendjét sértő, vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak.

A Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény 324. § (1) bekezdése szerint, aki idegen vagyontárgy megsemmisítésével vagy megrongálásával kárt okoz, rongálást követ el. A (2) bekezdés alapján a büntetés vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztés, ha a)

rongálás kisebb kárt okoz, b) a szabálysértési értékhatárt meg nem haladó kárt okozó rongálást falfirka elhelyezésével vagy bünszövetségben követik el.

Az előállítás végrehajtásáról szóló rendőri jelentés szerint két szolgálatot teljesítő r. törzsőrmester és egy rendőr őrmester 2011. december 22-én 19:35 perckor, az ügyeletes utasítására jelent meg a Törökszentmiklós, Kossuth Lajos út 309/A. szám alatti helyen, mivel onnan T. J. bejelentést tett gépjárművének megrongálásáról.

A jelentés alapján a helyszínen a bejelentő elmondta a rendőröknek, hogy 19:25 óra körül az általa vezetett gépkocsival megállt az említett ingatlan előtt a bejárónál, a Kossuth Lajos úttal párhuzamosan. Amikor kiszállt és a gépjárműve elejénél járt, egy személy – a panaszos – megállt gépkocsival az úton, majd kiszállt, és kiabálva közelített felé, hogy távozzon a bejáró elől, mivel be akar állni az ingatlan udvarára. A bejelentő és a panaszos szóváltásba keveredtek, majd amikor a bejelentő beszállt a járművébe, hogy elálljon az ingatlan bejárója elől, a panaszos belerúgott a még be nem csukott bal első ajtóba, aminek hatására az ajtó becsapódott és horpadás keletkezett rajta. A panaszos ezek után bement a lakóingatlanba. A bejelentő a rendőrök kérdésére azt válaszolta, hogy a rongálással okozott kár 50.000.-forint. Ezt követően a rendőrök becsengettek a házba, majd a kikerkező panaszost intézkedés alá vonták.

A fentiek alapján megállapítom, hogy a rendőrségre telefonon keresztül tett, rongálás bűncselekményének elkövetésére utaló bejelentés – majd ezt követően a bejelentő által a helyszínen előadottak és a gépjármű ajtaján látható sérülés – megalapozták az Rtv. 13. § (1) bekezdése alapján a rendőrség intézkedési kötelezettségét a panaszossal szemben. Ezért az intézkedés jogalapja tekintetében a panaszt elutasítom.

2.) Az igazoltatás jogalapja és jogszerűsége

Az Rtv. 29. § (1) bekezdése alapján a rendőr feladata ellátása során igazoltathatja azt, akinek a személyazonosságát a közrend, a közbiztonság védelme érdekében, bűnmegelőzési vagy bűnüldözési célból, a tartózkodása jogszerűségének megállapítása céljából, közlekedésrendészeti ellenőrzés során, továbbá az igazoltatott vagy más természetes, illetve jogi személy és egyéb szervezet jogainak védelme érdekében kell megállapítani.

A 29. § (3) bekezdése szerint, ha további intézkedéshez, eljáráshoz szükséges, vagy egyéb körülmények ezt indokolják, az igazoltatás során rögzíteni kell az igazoltatott személyazonosító adatait, az igazolvány sorozatát és számát, az igazoltatás helyét, idejét és okát.

Az Rtv. 29. § (8) bekezdése alapján e szakasz alkalmazásában személyazonosító adaton az érintett személy nevét, születési helyét, születési idejét és anyja születési családi és utónevét kell érteni.

A panaszban foglaltak szerint a kapuban álló rendőrök azt mondták a panaszosnak, hogy T. J. azzal vádolja, hogy megrongálta az autóját. Ezt követően az egyik rendőr elővette a noteszét, megkérdezte a panaszostól a nevét és a pontos lakcímét – amiket rögzített –, majd a az édesanyjának a nevét is, amire a panaszos már nem válaszolt. A panaszos panaszában megjegyezte, hogy a rendőrök nem szólították fel személyazonossága igazolására és semmilyen személyazonosító okmányt nem kértek tőle – amit természetesen azonnal átadott volna –, hanem az utcán az adatait kezdték kérdezni.

Az előállítás végrehajtásáról készült rendőri jelentés szerint a panaszos igazoltatására az Rtv. 29. § (1) bekezdése alapján került sor. Az említett jelentésben, valamint a parancsnoki kivizsgálásban foglaltak szerint, miután a panaszos a csengetésre kijött az ingatlanból, a rendőrök közölték, hogy bejelentés alapján, bűncselekmény elkövetésének gyanúja miatt intézkednek vele szemben, és ezért meg kell állapítaniuk a személyazonosságát. A rendőrök az igazoltatás során elkérték a panaszostól a személyazonosító igazolványát vagy egyéb, a személyazonosságot hitelt érdemlően igazoló okmányát.

Az eljárás során tanúként meghallgatott T. J. azt nyilatkozta, hogy a bejelentése nyomán a helyszínre érkező rendőrök közölték a panaszossal – aki csengetésükre kijött az udvarra, de az ingatlan területéről nem lépett ki az utcára –, hogy azzal, hogy berúgta a kocsiját, bűncselekményt követett el és igazoltatni kívánják. A rendőrök körülbelül 5 vagy 6 alkalommal szólították fel a panaszost, hogy igazolja magát. Kérdésre a tanú azt válaszolta, hogy véleménye szerint ezzel a rendőrök értelemszerűen arra kérték a panaszost, hogy adja át az okmányait.

A panaszos – mint bűncselekmény elkövetésének gyanúja miatt intézkedés alá vont személy – igazoltatása az Rtv. 29. § (1) bekezdése alapján, bűnüldözési célból került végrehajtásra, személyes adatainak rögzítése pedig a további eljárás lefolytatása érdekében volt indokolt. Az igazoltatás jogalapja és jogszerűsége tekintetében a panaszt elutasítom.

3.) Az előállítás jogalapja és jogszerűsége

Az Rtv. 19. § (1) bekezdése értelmében a jogszabályi előírások végrehajtását szolgáló rendőri intézkedésnek - ha törvény vagy nemzetközi megállapodás másként nem rendelkezik - mindenki köteles magát alávetni, és a rendőr utasításának engedelmeskedni. A rendőri intézkedés során annak jogszerűsége nem vonható kétségbe, kivéve, ha a jogszerűtlenség mérlegelés nélkül, kétséget kizáróan megállapítható.

Az Rtv. 29. § (2) bekezdésének első mondata szerint az igazoltatott köteles a személyazonosító adatait hitelt érdemlően igazolni.

Az Rtv. 29. § (4) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a személyazonosság igazolásának megtagadása esetén az igazoltatott a személyazonosság megállapítása céljából feltartóztatható, a személyazonosság megállapításának sikertelensége esetén előállítható, ha a személyazonosítás megállapítása más módon nem biztosítható, a személyazonosság megállapítása céljából az igazoltatottól ujjnyomat vehető, az igazoltatottól fényképfelvétel készíthető, továbbá a külső testi jegyek észlelés és mérés alapján rögzíthetők.

Az Rtv. 33. § (2) bekezdés a) pontja szerint a rendőr a hatóság vagy az illetékes szerv elé állíthatja azt, aki a rendőr felszólítására nem tudja magát hitelt érdemlően igazolni, vagy az igazolást megtagadja.

A rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 28. § (5) bekezdése szerint az igazolás megtagadása vagy a személyi adatok hitelességének hiánya miatt megkezdett előállítás végrehajtását mellőzni kell, ha az intézkedés alá vont személy az előállítás közben megfelelően igazolja magát, vagy személyazonosságát a rendőr megállapította, és ellene bűncselekmény megalapozott gyanúja nem merült fel, kivéve, ha vele szemben kényszerítő eszköz alkalmazására került sor.

Az Rtv. 33. § (2) bekezdés b) pontja alapján, a rendőr a hatóság vagy az illetékes szerv elé állíthatja azt, aki bűncselekmény elkövetésével gyanúsítható.

A panaszos előadta, hogy amikor a rendőr az utcán az adatait kezdte kérdezni, és megkérdezte tőle az édesanyja nevét – mivel ő „az adott szituációban már nem látta annak értelmét, hogy további lényegtelen kérdésekre kelljen a nyitott kapuban válaszolnia”, ahol időközben többen megálltak és hallgatták az eseményeket – visszakérdezett, hogy erre most miért van szükség, mire azt a választ kapta, hogy „csak”. Mivel ezt a válasz nem tudta elfogadni, ezért szóváltás alakult ki a panaszos és a rendőrök között, akik közölték vele, hogy ha nem válaszol a kérdésekre, akkor beviszik a kapitányságra. Ezek után a panaszos belépett az ingatlan udvarára és közölte a rendőrökkel, hogy csak akkor hajlandó velük menni, ha írásbeli parancsot hoznak, mire azt válaszolták, hogy elvihetik erőszakkal, parancs nélkül is. Ekkor a panaszos felhívta telefonon az ügyvédjét, röviden ismertette vele az eseményeket és megkérdezte tőle, hogy valóban elvihetik-e a rendőrök parancs nélkül. Az ügyvéd megnyugtatta, hogy amennyiben az igazoltatást nem tagadja meg, úgy nem lát okot arra, hogy erőszakkal elvigyék. Erre tekintettel a panaszos a kaput a távirányítóval becsukta, majd bement a lakásba. Először a zárható teraszra lépett, majd amikor látta, hogy a rendőrök erőszakkal, a kaput benyomva mégiscsak bemennek az udvarra és elindulnak felé, bement a hálósobába, amit magára zárt. Itt újra felhívta az ügyvédjét, aki azt tanácsolta neki, hogy telefonáljon be a rendőrségre és az ügyeletes tisztnél tegyen panaszt. Eközben a rendőrök az ajtó betörésével fenyegetőztek, és a panaszos feleségét „inzultálták”, akit próbáltak az ajtó elől eltávolítani. A panaszos felhívta a rendőrséget, az ügyeletes tiszt pedig azt mondta neki, hogy engedje be a rendőröket és menjen be velük a kapitányságra meghallgatás végett. A panaszos ezt követően beengedte a rendőröket és közölte, hogy az ügyeletes tiszt tanácsára önként velük tart a kapitányságra.

A személyi szabadság korlátozásáról szóló rendőri jelentés szerint a panaszos az Rtv. 33. § (2) bekezdés a) pontja alapján – mint igazolást megtagadó személy –, illetve az Rtv. 33. § (2) bekezdés b) pontja alapján – mint bűncselekmény elkövetésével gyanúsítható személy – került előállításra. A intézkedés alapjául szolgáló esemény leírása szerint a rendőrök a panaszost többször felszólították arra, hogy hitelt érdemlően igazolja magát, amit ő többször megtagadott, és telefonon az ügyvédjét hívta. A cselekmény elkövetését a panaszos következetesen tagadta, míg T. J. a rendőrök többszöri kérdésére megismételte, hogy a panaszos az a személy, aki a gépjárművében kárt okozott. Miután a rendőrök jelentették a történeteket, az ügyeletes tiszt utasította őket arra, hogy mivel a panaszos a jelentésük alapján bűncselekmény elkövetésével gyanúsítható, ezért állítsák elő a rendőrkapitányságra. Ekkor a panaszos elindult a lakóházba, mire őt a rendőrök többször „a törvény nevében” szavak előrebocsátásával felszólították, hogy jöjjön vissza. Eközben a panaszos az elektromos nagykaput távvezérlés segítségével elkezdte becsukni, amit az egyik rendőr úgy akadályozott meg, hogy lábát a kapu elé rakta. Ezt követően a panaszos kinyitotta az utcafronti ablakot és közölte, hogy ügyvédje utasításának eleget téve nem fog kijönni a házából, és nem fogja magát hitelt érdemlően igazolni. A rendőrök az ablakon keresztül ismételtén többször felszólították a panaszost, hogy jöjjön ki és ne vonja ki magát az intézkedés alól, mert ha tovább folytatja ezt a magatartását, akkor bemennek a lakóingatlanba és előállítják a rendőrkapitányságra. A panaszos azt felelte, hogy így sem fog eleget tenni a rendőrök kérésének. Ezt követően a rendőrök bementek az ingatlan udvarára, ahol a lakóház ajtajában a panaszos fia fogadta őket, aki közölte, hogy édesapja nem fog kijönni a lakásból. Erre az egyik rendőr közölte, hogy be fog menni a lakóházba és el fog járni az édesapjával szemben. A jelentés megjegyzi, hogy a panaszos fia az ajtóból mindaddig nem akart arrébb menni, míg a rendőr a „vállát enyhén meg nem tolta”.

Ezután a rendőrök bementek a lakásba, ahol egy ajtócsapódást, valamint kulcscsörgést hallottak, amiből azt feltételezték, hogy a panaszos így kívánja kivonni magát az intézkedés alól. A hálósoba ajtót zárt állapotban találták, amely mögül a panaszos hangját hallották kiszűrődni, amint telefonbeszélgetést folytatott. A panaszost a zárt ajtón keresztül az egyik rendőr többször hangosan felszólította, hogy nyissa ki az ajtót, amit a panaszos minden felszólításnál megtagadott arra hivatkozva, hogy ügyvédje tanácsolta számára azt, hogy zárkózzon be és ne nyisson ajtót. Ekkor a panaszos felesége érkezett a szoba ajtajához, akit a rendőr megkért, hogy bírja rá a férjét arra, hogy nyisson ajtót. A panaszos a felesége kérésére és a folyamatos, többszöri rendőri felszólítás után végül ajtót nyitott. Az ajtónyitást követően a panaszos a szoba jobb sarkába húzódott, a hálósobában található ágy mögé, és továbbra is telefonált. A rendőr felszólította, hogy tegye le a mobiltelefont, mert elő fogja állítani a rendőrkapitányságra bűncselekmény elkövetésének gyanúja miatt. A panaszos ennek a felszólításnak sem tett eleget, annak teljesítését megtagadta, ezért vele szemben – figyelmeztetést követően – kényszerítő eszközként testi kényszer és bilincs alkalmazására került sor.

T. J. tanúvallomásaiban előadta, hogy a panaszos agresszív volt és magatartása alapján azt mondaná, hogy ittas is. Amikor a rendőrök hátra bilincselte kézzel hozták ki a panaszost, ő láthatóan elengedte magát, a rendőrök húzták, megpróbálták egyensúlyban tartani a testét, de annyira eleresztette magát, hogy még a papucs is leesett róla. Eközben ordibált, és folyamatosan szidalmazta a rendőröket.

A parancsnoki vélemény és kivizsgálás az előállítással kapcsolatban megállapította, hogy annak végrehajtása jogszerű, szakszerű és arányos volt. A panaszos az aláírásával ellátott Nyilatkozaton kijelentette, hogy a vele szemben alkalmazott személyi szabadságot korlátozó intézkedéssel kapcsolatban panasszal nem él.

A fent ismertetett bizonyítékok alapján a panaszos az ismételt rendőri felszólítások ellenére személyazonosságát nem igazolta, majd a jogszerű rendőri intézkedés alól kivonva magát az igazoltatás helyszínét – annak eredményes befejezése előtt – önkényesen elhagyta, és oda a rendőri felszólítás ellenére sem állt szándékában visszatérni, amely elhatározását egyértelműen közölte is. A panaszos ezen magatartása önmagában megalapozta az Rtv. 33. § (2) bekezdés a) pontja alapján történő előállítását.

Mindemellett rongálás bűncselekmény elkövetése miatt konkrétan a panaszossal szemben érkezett bejelentés a rendőrségre, amelynek gyanúját az intézkedés helyszínén mind a T. J. által előadottak, mind a rendőrök által tapasztaltak – így a gépkocsi ajtaján látható horpadás, valamint a panaszos agresszív magatartása – alátámasztottak. A panaszos előállítása ezért az Rtv. 33. § (2) bekezdésének b) pontjára – azaz a bűncselekmény elkövetésének gyanújára – tekintettel is jogszerű volt.

Az előállítás arányosságának kérdése a panasz kapcsán nem vizsgálható, tekintettel arra, hogy a Szolgálati Szabályzat 28. § (5) bekezdése alapján az igazolás megtagadása miatt megkezdett előállítás nem mellőzhető, ha az intézkedés alá vont személlyel szemben kényszerítő eszköz alkalmazására került sor.

A fentiek alapján az előállítás jogalapjára és jogszerűségére vonatkozó panaszt elutasítom.

4.) A magánlakásban történt rendőri intézkedés

Az Rtv. 39. §-a alapján a rendőr magánlakásba intézkedés céljából – az (1) bekezdésében felsorolt kivételekkel – csak bebocsátás esetén vagy hatósági határozat alapján léphet be. A (4) bekezdés szerint a magánlakásban való tartózkodás csak a feladat végrehajtásához szükséges ideig tarthat.

Az Rtv. 39. § (1) bekezdés b) pontjának második fordulatában megfogalmazott kivétel szerint a rendőr magánlakásba intézkedés céljából bebocsátás vagy hatósági határozat nélkül is beléphet a bűncselekmény elkövetőjének, vagy gyanúsítottjának elfogása és előállítása céljából.

Tekinettel arra, hogy a 3.) pontban leírtak alapján a panaszos bűncselekmény elkövetésével volt gyanúsítható, így az Rtv. 39. § (1) bekezdésének b) pontja szerint jogszerűen került sor a magánlakásban a rendőri intézkedésre az elfogás és előállítás végrehajtása céljából. A panaszt ezért elutasítom.

5.) Kényszerítő eszközök – testi kényszer és bilincs – alkalmazása

a) Az Rtv. 19. § (2) bekezdés szerint a rendőr jogszerű intézkedésének való ellenszegülés esetén az e törvényben meghatározott intézkedések és kényszerítő eszközök alkalmazhatók.

A Szolgálati Szabályzat 39. §-a szerint az Rtv. szerinti kényszerítő eszköz csak akkor alkalmazható, ha az intézkedés alá vont magatartása, ellenszegülésének mértéke annak Rtv. szerinti alkalmazását indokolja. Az intézkedés alá vont személy magatartása szempontjából passzív ellenszegülést tanúsító személy, aki a rendőri intézkedés során a számára jogszerűen adott rendőri utasításokat nem hajtja végre, de tevőleges ellenszegülést nem mutat, aktív ellenszegülést tanúsító személynek pedig az minősül, aki nem veti magát alá a jogszerű rendőri intézkedésnek, magatartásával fizikai erő kifejtés útján is igyekszik azt megakadályozni. A kényszerítő eszköz alkalmazását jól hallható, közérthető és határozott módon meg kell előznie a jogellenes magatartás abbahagyására való felszólításnak – „a törvény nevében” szavak előrebocsátásával –, valamint a figyelmeztetésnek, hogy kényszerítő eszköz alkalmazása következik.

Az Rtv. 47. §-a alapján a rendőr – intézkedése során – az ellenszegülés megtörésére testi erővel cselekvésre vagy a cselekvés abbahagyására kényszerítést (testi kényszer) alkalmazhat.

A Szolgálati Szabályzat 40. § (1) bekezdése szerint a megfogás, a leszorítás, az elvezetés vagy más, a rendőr által fizikai erő kifejtéssel alkalmazott, valamely cselekvésre vagy cselekvés abbahagyására irányuló kényszerítés (a továbbiakban: testi kényszer) akkor alkalmazható, ha a rendőri erőfölény vagy az intézkedés alá vont személy állapota, magatartása folytán a rendőri intézkedés eredményessége ezzel biztosítható.

Az Rtv. 48. §-a alapján a rendőr bilincset alkalmazhat a személyi szabadságában korlátozni kívánt vagy korlátozott személy támadásának, illetve szökésének megakadályozására.

A Szolgálati Szabályzat 41. § (6) bekezdés a) pontja szerint a kezek hátra bilincselése akkor célszerű, ha a bilincs alkalmazására testi kényszer útján kerül sor, vagy alapos okkal tartani lehet rendőr elleni támadástól, valamint szökéstől.

A panaszos beadványában előadta, hogy miután beengedte a rendőröket a szobába, közölte, hogy az ügyeletes tiszt tanácsára önként velük tart a kapitányságra. Ennek ellenére a rendőrök felszólították, hogy tegye maga elé a kezét, mert meg fogják bilincselni. A panaszos azt mondta, hogy erre semmi szükség, hiszen önként, minden kényszer nélkül hajlandó velük menni, mire a rendőrök közölték, hogy ha nem engedelmeskedik, akkor erőszakkal bilincselik, majd a kezeit hátracsavarva lenyomták az ágyra és megbilincseltek. A panaszos kihangsúlyozta, hogy ő „mindössze passzív ellenállást” tanúsított, a rendőrök pedig nem adtak magyarázatot a testi kényszer és a bilincs alkalmazására.

Az előállítás végrehajtásáról és a kényszerítő eszköz alkalmazásáról szóló jelentés szerint a panaszossal szemben az intézkedés helyszínén testi kényszer, és az Rtv. 48. § b) pontjára tekintettel – támadás megakadályozása érdekében –, illetve az Rtv. 48. § c) pontja alapján – szökés megakadályozása érdekében – bilincs alkalmazása történt. A kényszerítő eszköz alkalmazására figyelmeztették a panaszost.

A bilincset 2011. december 22-én 19:55 órától 20:15 óráig alkalmazták a Szolgálati Szabályzat 41. § (4) bekezdés b) pontja szerint, kezek hátra bilincselésével. A rendőri intézkedés során a panaszos orvosi ellátására intézkedtek könnyű fokú hámsérülés miatt. A kényszerítő intézkedés és/vagy eszköz alkalmazása során anyagi kár nem keletkezett.

A jelentés szerint a rendőr felszólította a szobában a panaszost, hogy tegye le a mobiltelefont, mert elő fogja állítani a rendőrkapitányságra bűncselekmény elkövetésének gyanúja miatt, a felszólításnak azonban a panaszos nem tett eleget. Ezt követően a rendőr közölte a panaszossal, hogy testi kényszert, valamint bilincset fog vele szemben alkalmazni. A testi kényszer során az egyik rendőr a panaszos jobb karját megfogva azt hátra hajtotta, és a bilincset ráhelyezte, mire a panaszos testét megfeszítette – hogy kezei hátra bilincselését megakadályozza –, majd bal karját az ágyra helyezte és kitámasztotta magát. Ekkor a panaszos bal karját a rendőr megfogta, miközben járőrtársa a panaszos jobb kezét és a bilincset fogta hátra hajtott helyzetben, majd az előbbi rendőr a panaszos bal karját fizikai erő kifejtésével hátra hajtotta, és a panaszos két karját összebilincseltek. Ezt követően elvezető fogás alkalmazásával a rendőrök kivezettk a panaszost a hálószobából, majd a lakóingatlanból, melynek során a panaszos folyamatosan ellenállt úgy, hogy lábait kitámasztotta, valamint nem volt hajlandó lépni. A panaszos a szolgálati gépjárműbe nem volt hajlandó beszállni, a gépjármű küszöbére támasztotta a lábát, abba végül csak a fia kérésére ült be.

A parancsnoki vélemény és kivizsgálás a kényszerítő eszközzel kapcsolatban megállapította, hogy annak alkalmazása jogszerű, szakszerű és arányos volt. A panaszos az aláírásával ellátott Nyilatkozaton kijelentette, hogy a kényszerítő eszköz alkalmazásával kapcsolatban panasszal nem él.

A fentiek alapján megállapítom, hogy a panaszossal szemben a testi kényszer és a bilincs alkalmazására – a rendőri intézkedéssel szembeni passzív, majd aktív ellenszegülésére tekintettel – az Rtv. 47. §-a, valamint 48. § b) és c) pontja alapján jogszerűen, szakszerűen és arányosan került sor, ezért a kényszerítő eszközök alkalmazása miatt tett panaszt elutasítom.

b) A Szolgálati Szabályzat 76. § (1) bekezdése szerint „*A kísérő őr feladata a felügyeletére bízott fogva tartott személy meghatározott helyre történő kísérése.*”.

A Fogdaszabályzat 74. pontja szerint „A kísérő őri feladatra a rendőrség hivatásos állományú tagja jelölhető ki. A kísérő őrzést végrehajtó rendőr szolgálatát a rendszeresített felszereléssel, bilincsre szerelt vezetősíjjal és bilincsrögzítő övvel teljesítse. (A vezetősíj, a bilincsrögzítő öv más erre alkalmas – emberi méltóságot nem sértő – eszközzel helyettesíthető.) A kísérő őrnél a rendszeresített felszerelésen kívül csak olyan kisméretű tárgyak lehetnek, amelyek a mozgásban nem zavarják.”

Fogdaszabályzat 76. pontja alapján „A fogdai kísérés lehet: a) belső kísérés (a rendőrségi objektumon belül történik), b) külső kísérés (a rendőrségi objektumon kívül történik).”

A panaszos jogi képviselőjének beadványa szerint a panaszost az előállítás során megbilincselte állapotban vitték át a rendelőintézetbe orvosi vizsgálatra, annak ellenére, hogy többször kijelentette, hogy felesleges megbilincselni, hiszen önként eleget tesz a rendőri intézkedésnek.

Jelen esetben a panaszosnak a rendelőintézetbe kísérése – a Fogdaszabályzat 76. pont b) alpontja alapján – külső kísérésnek minősült. A panaszos az Rtv. 97. § (1) bekezdés h) pontja értelmében a kísérés megkezdésekor már fogvatartottnak minősült. A Fogdaszabályzat 74. pontja szerint a kísérő őri feladatokat ellátó rendőr a kísérést bilincs és vezetősíj alkalmazásával teljesíti.

A külső kísérés – a Fogdaszabályzat 78. pontja értelmében – bilincs alkalmazásával került végrehajtásra.

A bilincs alkalmazása kapcsán fontos kiemelni, hogy az Rtv. 48. §-hoz fűzött indokolása alapján a bilincs alkalmazása a további ellenszegülés, a szökés, a támadás megakadályozására szolgáló megelőző, védelmi jellegű kényszerítő eszköz, tehát alkalmazása előzetes ellenállás tanúsítása nélkül vagy fizikai kényszer folyamánként is szóba jöhet. A rendőröknek figyelembe kellett venniük azt a tényt, hogy a panaszos az előállítás során az intézkedésnek ellenszegülő magatartást tanúsított, és maga az előállítás alapjául szolgáló cselekménye is erőszakos jellegű volt. Nem lehetett eltekinteni tehát attól a lehetőségtől, hogy a kísérés során a panaszos olyan magatartást tanúsít, amellyel megpróbálja kivonni magát az intézkedés alól. A Fogdaszabályzat 80. pontja előírja, hogy a kísérő őrzés során felkészültnek kell lenni a fogvatartott támadására, az esetleges szökési kísérlet elhárítására. A kísérést erre figyelemmel kell megszervezni és végrehajtani.

Álláspontom szerint az őrzés biztonsága, illetve a rendkívüli esemény bekövetkezésének megelőzése szempontjából szükségszerű, jogszerű, és indokolt volt a panaszossal szemben megelőzésként alkalmazott bilincselés a külső kísérés során, tekintettel arra, hogy a fogvatartott személy viselkedése – mint azt a gyakorlati tapasztalatok is alátámasztják – a kíséresi feladatok végrehajtása során is megváltozhat. A panaszt ezért e tekintetben is elutasítom.

6.) A panaszos sérelmezte, hogy a Törökszentmiklósi Rendőrkapitányságon elvették tőle telefonját, pénztárcáját, pénzét, bankkártyáját és iratait.

Az Rtv. 97. § (1) bekezdésének h) pontja értelmében fogvatartottnak minősül, akit törvény, illetőleg törvény alapján kiadott hatósági határozat alapján a szabad mozgáshoz és tartózkodási hely szabad megválasztásához való jogában korlátoznak (őrizetbe vett, előzetesen letartóztatott, közbiztonsági őrizetben lévő, elfogott és előállított, elővezetett).

A Szolgálati Szabályzat 31. § (5) bekezdése szerint az előállító egységben történő elhelyezést megelőzően a fogvatartott személynél lévő tárgyakról az 1. mellékletben meghatározott, letéti tárgyakról szóló, 3 példányos jegyzéket kell készíteni. A letétként kezelt fizetőeszközt címletenként és – amennyiben sorszámmal rendelkezik – sorszám szerint, a többi letétként kezelt tárgyakat megnevezésük, számuk és egyedi azonosítást lehetővé tevő jellemzőik feltüntetésével kell a jegyzékben feltüntetni. A jegyzék eredeti példánya a letét őrzési helyén, a másolati példányok közül egy a fogvatartottnál, egy pedig az átíró tömbben kerül elhelyezésre.”

A letéti tárgyakról szóló jegyzőkönyv felsorolja a panaszostól átvett tárgyakat, pénzt és értékeket, amelyeket később – aláírásával igazoltan – hiánytalanul visszakapott.

A fogvatartott birtokában tartható tárgyak körét a rendőrségi fogdák rendjéről szóló 19/1995. (XII. 13.) BM rendelet melléklete határozza meg. Az abban szereplő felsorolás nem tesz említést a letéti jegyzőkönyvben feltüntetett tárgyakról, tehát azokat a rendőrök kellő felhatalmazás alapján – vagyon- és őrzésbiztonsági okokból – vették el a panaszostól. A panaszt ezért elutasítom.

7.) A panaszos azt is kifogásolta, hogy a bilincs alkalmazása során sérülése keletkezett.

Az Rtv. 18. § (2) bekezdése alapján a rendőrség gondoskodik a fogvatartott elhelyezéséről, a fogvatartás miatt bekövetkező egészségkárosodás megelőzéséhez szükséges ellátásáról. A sérült, beteg vagy más okból sürgős orvosi ellátásra szoruló fogvatartottat orvosi ellátásban kell részesíteni.

A panaszos előadta, hogy a bilincselés során a csuklóján és a kézfejen keletkeztek hámsérülések, illetve kicsavarták a vállát a keze hátrabilincseléséhez, ami fájdalmat okozott neki. A panaszost megszondáztatták – ami alkoholos befolyásoltságot nem igazolt – majd átvitték az EGYMI-be az ügyeletes orvoshoz látteleletet vetetni, a bilincs okozta sérülések miatt.

Az előállításról készült rendőri jelentés alapján a törkszentmiklósi EGYMI rendelőintézetben a panaszos orvosi ellátására került sor a bilincselés alkalmával keletkezett könnyű fokú hámsérülés miatt. A kapitányságvezető tájékoztatása szerint a felületi sérülés keletkezésének oka az volt, hogy a panaszos az előzetes felszólítások ellenére a kényszerítő eszköz alkalmazása során a testét megfeszítette annak érdekében, hogy a kezeit ne tudják hátra helyzetbe bilincselni. Amikor a rendőrök elvezető fogás alkalmazásával a lakásból kivezették, akkor is folyamatosan ellenállt oly módon, hogy a lábait „kitámasztotta”, és nem volt hajlandó lépni. Ezek után a szolgálati gépjármű jobb hátsó ajtajánál a panaszos nem akart beszállni, ezért a gépkocsi küszöbének feszítette a lábát.

A bilincs olyan mechanikai eszköz, amelynek alkalmazása további ellenállás tanúsítása nélkül is okozhat felületi hámsérülést. A panaszos a vele szemben foganatosított intézkedés során a kényszerítő eszköz felhelyezését, majd elvezetését fizikai erőkifejtés útján is igyekezett megakadályozni. T. J. tanúvallomása szerint, amikor a rendőrök hátra bilincselte kézzel kikísérték az udvarból a panaszost, ő láthatóan elengedte magát, a rendőrök húzták, megpróbálták egyensúlyban tartani a testét, de annyira eleresztette magát, hogy még a papucs is leesett róla. Azzal, hogy a panaszos a bilincs alkalmazásakor testét megfeszítve, majd a gépkocsihoz kísérésekor testét elernyesztve, illetve lábát megvetve ellenszegült, aktívan közrehatott a panaszolt sérülés keletkezésében, amelynek orvosi ellátásáról az őt

előállító rendőrök haladéktalanul intézkedtek. A panaszt – figyelembe véve a sérülés jellegét és mértékét is – ezért elutasítom.

8.) Az előállítás időtartama

Az Rtv. 33. § (3) bekezdése alapján a rendőrség az előállítással a személyi szabadságot csak a szükséges ideig, de legfeljebb 8 órán át korlátozhatja. Ha az előállítás célja még nem valósult meg, indokolt esetben ezt az időtartamot a rendőri szerv vezetője egy alkalommal 4 órával meghosszabbíthatja. Az előállítás időtartamát a rendőri intézkedés kezdetétől kell számítani.

A rendőrségi előállítás időtartamáról kiállított igazolás szerint a panaszos személyi szabadságának korlátozása 2011. december 22-én 19:35 órától, 2011. december 23-án 00:05 óráig, azaz összesen négy és fél órán keresztül tartott. Ezen időtartam alatt került sor a panaszos ruházatának átvizsgálására, a nála lévő tárgyról letéti jegyzőkönyv készítésére, a jogokról és kötelezettségekről szóló tájékoztatására, a panaszos sérülésének orvosi ellátására az EGYMI rendelőintézetben, a panaszossal szemben alkoholszonda alkalmazására, a rendőri jelentés megírására, 20:54 órától 21:18 óráig a bűncselekmény sértettjének tanúkénti meghallgatására, 23:04 órától 23:40 óráig a panaszos gyanúsítottként történő kihallgatására, a Nyilatkozat elnevezésű dokumentum kitöltésére, valamint az előállítás időtartamáról szóló igazolás kiállítására.

A fentieket figyelembe véve az előállítás időtartama – amely meg sem közelítette a törvény által lehetővé tett maximumot – nem volt aránytalan, ezért a panaszt elutasítom.

9.) A panaszos állítása szerint jogairól nem kapott tájékoztatást.

Az Rtv. 33. § (4) bekezdése szerint az előállítottat szóban vagy írásban az előállítás okáról tájékoztatni kell.

A panaszos előadta, hogy az előállítás során jogairól nem tájékoztatták, csak az elbocsátásakor kapott egy igazolást az előállítás időtartamáról, és szintén ekkor kapott egy tájékoztatót az előállított személy jogairól. A panaszost a Panasztestülethez fordulás lehetőségéről sem tájékoztatták. Erről a rendőri intézkedés elleni panasz előterjesztésekor a jogi képviselője kapott tájékoztatást, aki közölte ezt a panaszossal.

Az aláírásával ellátott Nyilatkozaton a panaszos kijelentette, hogy a jogorvoslati jogaira vonatkozó tájékoztatást az Rtv. 92-93. §-ai alapján megkapta, az Rtv. 33. § (4) bekezdése alapján az előállítás okáról, az intézkedés várható időtartamáról szóban tájékoztatást kapott, illetve a részére kiállított – az előállítás időtartamáról szóló – írásbeli igazolást átvette. A panaszos továbbá úgy nyilatkozott, hogy a rendőrségi fogdák rendjéről szóló 19/1995. (XII. 13.) BM rendelet 2. § (8) és (9) bekezdései alapján az előállító helyiségben történő elhelyezésével kapcsolatban, míg a Rendőrség Fogdaszolgálati Szabályzatának kiadásáról szóló 19/1996. (VIII. 23.) ORFK utasítás (a továbbiakban: Fogdaszabályzat) 36/A. pontja alapján jogairól és kötelezettségeiről szóló írásos tájékoztatást átvette.

A helyszíni intézkedést követően, a rendőrkapitányságon – az előállító helyiségben történő elhelyezését megelőzően – a panaszos megkapta a rendőrkapitányság ügyeletesétől a szóbeli tájékoztatást az előállított személy jogairól és kötelezettségeiről, majd ezt követően átadták részére a „Tájékoztató” elnevezésű dokumentumot, ami ki van függesztve az előállító helyiségben is.

Az előállítás időtartamáról kiállított igazolás tartalmazza az Állampolgári Jogok Országgyűlési Biztosának, valamint a Független Rendészeti Panasztestületnek – mint jogorvoslati fórumoknak – az elérhetőségeit. Az igazolás egy példányát a panaszos aláírásával igazoltan átvette, később azt panaszbeadványához mellékelte. Megállapítható tehát, hogy a panaszos a Panasztestülethez fordulás lehetőségét illetően birtokában volt a megfelelő tájékoztatásnak, már jogi képviselőjének közlését megelőzően is.

A fentiek alapján a panaszt az előállított személy jogairól szóló tájékoztatás elmulasztása tekintetében is elutasítom.

10.) A panaszos sérelmezte, hogy az előállítás során nem élhetett hozzátartozója vagy más személy értesítéséhez való jogával.

Az Rtv. 18. §-ának (1) bekezdése értelmében a fogvatartott részére biztosítani kell azt a lehetőséget, hogy egy hozzátartozóját vagy más személyt értesítsen, feltéve, hogy ez nem veszélyezteti az intézkedés célját. Ha a fogvatartott nincs abban a helyzetben, hogy e jogával élhessen, az értesítési kötelezettség a rendőrséget terheli.

A panaszos állítása szerint a rendőrkapitányságon – miután elvették a telefonját – kérte, hogy felhívhassa az ügyvédjét. Végül sem a rokonait, sem az ügyvédjét nem tudta értesíteni az előállításáról, mert a rendőrök ezt a lehetőséget megtagadták tőle.

A rendelkezésre álló bizonyítékok alapján megállapítható, hogy amikor a panaszos előállítására került sor, a felesége és fia is jelen voltak, akik az előállítás okáról és tényéről, valamint annak helyéről – a szituációból is adódóan – értesültek.

A panaszos az ügyvédjével az előállítását megelőző intézkedés megkezdésekor, illetve annak során is többször beszélt telefonon, és tájékoztatta az eseményekről. Az előállítás során megtörtént a panaszos gyanúsított kihallgatása, amelynek alkalmával a jogairól történt tájékoztatást követően azt a kijelentést tette, hogy „Védőről később nyilatkozom.”.

Az előállítás végrehajtásáról szóló rendőri jelentés azt rögzíti, hogy az előállított hozzátartozója, képviselője kiértesítését nem kérte. A polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 195. § (1) bekezdése értelmében a rendőri jelentés közokiratnak minősül, mely szerint a jelentésben foglaltak – az ellenkező bizonyításáig – teljes mértékben bizonyítják az abban foglaltakat.

Az előállítás időtartamáról kiállított igazolás 1. pontjában a panaszos – aláírásával hitelesítetten – azt a nyilatkozatot tette, hogy a személyi szabadságot korlátozó intézkedés foganatosítása során „hozzátartozója, képviselője kiértesítését nem kérte”. A dokumentumon a panaszos ezzel a körülménnyel kapcsolatban semmilyen kifogást nem jelzett, holott az igazolás 2. pontjában az előállításával és a rendőri intézkedés módjával szemben már panasszal élt.

A rendőri jelentés – mint közokirat – azt tanúsítja, hogy a panaszos nem kért kiértesítést, amit az igazoláson aláírt nyilatkozata, valamint a kihallgatása során tett kijelentése is alátámasztott, ezért a panaszt elutasítom.

11.) Az előállító helyiségben történt elhelyezés körülményei

Az Rtv. 2. §-ában foglalt kötelezettsége szerint a rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait.

A panaszos jogi képviselője az általa 2011. december 23-án előterjesztett beadványban azt kifogásolta, hogy a panaszost a rendőrkapitányságra történt előállítását követően egy fűtetlen helyiségben helyezték el annak ellenére, hogy mindössze egy póló volt rajta, és azt az igényét, hogy melegebb ruhát vehessen fel elutasították azzal az indokkal, hogy a többi helyiséget sem fűtik.

A panaszos a panasz 2012. április 25-én kelt kiegészítésben már azt is kifogásolta, hogy a rendőrkapitányság épületében bezárták egy fűtetlen, bűzös, mocskos, hideg helyiségbe, ahol véleménye szerint a fertőzés veszélye nélkül még leülni sem lehetett, ezért egész idő alatt állnia kellett. Amikor WC-re kellett mennie, kb. $\frac{3}{4}$ órán keresztül kellett jeleznie (kopogtatnia), mire ezt lehetővé tették. Megerősítette továbbá, hogy egyetlen pólóban tartózkodott a fűtetlen helyiségben, mivel a rendőrök a fia által bevitt pulóvert a kérése ellenére sem engedték neki átadni.

Az összefoglaló jelentés szerint az előállító helyiség higiéniai állapota és hőmérséklete megfelel az egészségügyi követelményeknek, arra vonatkozóan panasz addig nem merült fel. A helyiség takarítása rendszeres, szükség szerint naponta, fertőtlenítőszer alkalmazásával történik, ezen kívül az esetlegesen keletkezett rendkívüli szennyeződések azonnali eltakarításáról, illetve a fertőtlenítésről az ügyeletes azonnal intézkedik. Az előállító helyiség állapotát és a fogvatartottak jogainak érvényesülését a megyei főügyészség, a megyei rendőr-főkapitányság és az intézkedést foganatosító rendőrkapitányság parancsnoki állománya rendszeresen ellenőrzi, amely ellenőrzések során nem merült fel olyan körülmény, ami alátámasztaná a panaszosi állítást. A Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Főügyészség részéről az előállító helyiség ellenőrzésére közvetlenül a panaszolt előállítást megelőző napon, 2011. december 21-én került sor. A bv. ügyész az ellenőrzés végrehajtása során semmilyen hiányosságot nem észlelt.

Az Országos Rendőr-főkapitányság Ellenőrzési Szolgálatának munkatársai a panaszügyben folytatott eljárás során – 2013. április 03-án – a helyszínen megtekintették azt az előállító helyiséget, amelyben a panaszost elhelyezték. Az említett helyiségben – amely a rendőrkapitányság földszintjén található – fűtőtest van felszerelve, a fűtése pedig a rendőrkapitányság központi fűtésrendszerébe integrált, arról azt lekapcsolni nem lehet. A helyiség hőmérséklete abban az időszakban, amikor a panaszolt esemény történt, folyamatosan 21 °C volt, amely megegyezett a rendőrkapitányság épületében lévő egyéb helyiségek hőmérsékletével a téli fűtési szezonban. Ezen kívül az előállító helyiségben takaró van rendszeresítve, amelyet az előállított személy kérésére az őrzést végrehajtó rendőr rendelkezésre bocsát, ilyen jellegű kérés viszont a panaszos részéről nem érkezett.

Azt, hogy az előállító helyiség a panaszos ott tartózkodásának időpontjában is az előírások szerinti higiéniai állapotban volt-e, illetve hogy a panaszos mennyi idő elteltével mehetett ki a mosdóba, a rendelkezésre álló és az eljárás során beszerezhető bizonyítékok alapján nem lehetett pontosan rekonstruálni, tekintettel arra, hogy ezen sérelmeit a panaszos az intézkedést követően nem, csak az intézkedéstől számított több mint négy hónap elteltével adta elő a Panasztestületnek.

Az elhelyezés körülményeire vonatkozó panaszokat a fenti bizonyítékokat figyelembe véve és mérlegelve elutasítom.

IV.

A Panasztestületnek a hozzátartozó vagy más személy értesítésének elmulasztásával, valamint a fogdai elhelyezés körülményeivel kapcsolatban kifejtett álláspontjával a határozat III. fejezetének 10.) és 11.) pontjában részletezett indokok alapján nem értek egyet.

Mindezek alapján a rendelkező részben foglaltak szerint határoztam.

Hatásköröm és illetékességem az Rtv. 92. § (1) bekezdése, illetve a 93/A. § (6) és (7) bekezdésein alapul.

Határozatom az alábbi jogszabályokon alapul:

- a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 330. § (2) és 326. § (7) bekezdése;
- a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 29. § (1) bekezdése, 100. § (1) bekezdés a) pontja, 109. § (1) és (3) bekezdései;
- a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 2. §-a, 13. § (1) bekezdése, 18. § (1) és (2) bekezdései, 19. § (1) és (2) bekezdései, 29. § (1)-(4) és (8) bekezdései, 33. § (2) bekezdés a) és b) pontjai, (3) és (4) bekezdései, 39. § (1) bekezdés b) pontja, 47. §-a, 48. § b) és c) pontjai, 92. § (1) bekezdése, 93/A. § (6), (7) és (9) bekezdései, 97. § (1) bekezdés h) pontja;
- a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény 324. § (1) bekezdése;
- a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet 28. § (5) bekezdése, 31. § (5) bekezdése, 39. §-a, 40. § (1) bekezdése, 41. § (4) bekezdés b) pontja és (6) bekezdés a) pontja, 76. § (1) bekezdése;
- a rendőrségi fogdák rendjéről szóló 19/1995. (XII. 13.) BM rendelet 2. § (8) és (9) bekezdései;
- a Rendőrség Fogdaszolgálati Szabályzatának kiadásáról szóló 19/1996. (VIII. 23.) ORFK Utasítás 36/A., 74. és 76.pontjai.

Budapest, 2013. április „ „

**Papp Károly r. vezérőrnagy
rendőrségi főtanácsos
országos rendőrfőkapitány**